

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

GERMANY CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SCIENCE, ENGINEERING AND
TECHNOLOGY**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE, ENGINEERING AND TECHNOLOGY:
a collection scientific works of the International scientific conference –
Gamburg, Germany, 2025 Issue 6

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference « **INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE, ENGINEERING AND TECHNOLOGY** ». Which took place in Gamburg, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

KIYIM LOYIHALASHDA ASOSLARI

Abduvaxobova Charosxon Akmaljon qizi

M43-25 TBTKI guruh talabasi

Obidova Irodaxon Nozimjonovna

Farg'ona davlat texnika universiteti,

Yengil sanoat muhandisligi kafedrasi, t.f.f.d, PhD

E-mail: charosabduvaxobova77@gmail.com

Tel: +998945059607

Anotatsiya: Mazkur maqolada kiyimlarni loyihalash jarayoni, loyihalash ishlaridagi standart o'lchov belgilari tahlil etilgan. *Loyihalash- bu murakkab ijodiy jarayon bo'lib, unda har qanday buyumning, jumladan, kiyimning ham loyihasini ishlab chiqish ko'zda tutilgan*

Kalit so'zlar: moslashuvchan tizimlar, loyihalash, gigenik - ekspluatatsion talablar, iste'molchilar talabi, moda, standart o'lchovlar.

Yengil sanoat, ayniqsa kiyim ishlab chiqarish sohasida, texnologiyalarning jadal rivojlanishi va innovatsion yondashuvlar, mahsulot sifatini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va vaqtni tejashga yordam bermoqda. Bunda, moslashuvchan tizimlar va sensorlar yordamida mijozlar ehtiyojlariga moslashtirilgan kiyimlar yaratish imkoniyatlari yaratilmoqda.

Kiyim gavda yuzasining shaklini to'la takrorlamaydi va gavdaning u yoki bu joylariga turlicha yopishib turadi. Ma'lumki, ko'krak qismida, belda, bo'ksada kiyimning gavdaga qay darajada yopishib turishi, kiyim bichimini belgilaydi. Kiyim bichimi yelka kengligi va balandligi, modelning etak kengligi bilan ham xarakterlanadi. Kiyim qay darajada gavdaga yopishib turishiga qaramay, uning ichki o'lchamlari odam gavdasining o'lchamlaridan katta bo'ladi. Shuning uchun kiyim loyihasi asosining chizmasini tuzish uchun gavda o'lchamlarining o'zi yetarli bo'lmaydi.

Kiyimni loyihalash kiyimga qo'yiladigan talablardan boshlanadi. Har qanday tikuvchilik buyumlariga aniq belgilangan talablar qo'yiladi. Kiyimga ikki xil talab qo'yiladi: iste'molchining talabi va ishlab chiqarish talabidir. Iste'molchining talabi o'z navbatida quyidagilarga bo'linadi: Gigiyenik talab, ekspluatatsion talab va estetik talablardir. Endi har bir talabni o'rganadigan bo'lsak, gigiyenik talablar deganda, shuni tushuniladiki, kiyimdan foydalanganda kiyim odam sog'lig'iga zarar yetkazmasligi, erkin harakatlanish vaqtida halaqit bermasligi kerak, ya'ni yozda kiyiladigan kiyimlar yengil, havo o'tkazuvchan bo'lishi, quyosh nurini qaytaruvchan bo'lishi, namni shimuvchan bo'lishi kerak. Bunda gazlama muhim ahamiyatga ega. Kiyim tabiiy tolali gazlamalardan tikilishi talab qilinadi.

Ekspluatatsion talablar deganda, kiyimning vazifasiga va foydalanish sharoitlariga mosligi, qulayligi, chidamliligi, ishonchliligi, formasining barqarorligi tushuniladi.

Kiyim uchun standart o'lchov tizimlari - zamonaviy ishchi kuchida hal qiluvchi ro'l o'ynaydigan asosiy mahorat. Ushbu mahorat moda va kiyim-kechak sanoatida qo'llaniladigan standartlashtirilgan o'lchovlar va baholash usullarini tushunish va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Bu ko'nikmaga ega bo'lish orqali shaxslar kiyim-kechak ishlab chiqarish, marketing va sotish jarayonlarining samaradorligi va aniqligiga hissa qo'shishlari mumkin.

Kiyim-kechak uchun standart o'lchov tizimlarining ahamiyati turli kasblar va sohalarga tegishli. Moda sanoatida to'g'ri o'lchamlar mijozlar talablariga mos keladigan kiyimlarni loyihalash va ishlab chiqarish uchun juda muhimdir. Bundan tashqari, chakana savdo do'konlari, onlayn bozorlar va moda brendlari o'z mijozlariga mos kelishini ta'minlash uchun standartlashtirilgan o'lchamlarga tayanadi. Moda sanoatidan tashqari, standart o'lcham tizimlarini tushunish ham tegishli sohalarda ham muhim ahamiyatga ega. to'qimachilik ishlab chiqarish, naqsh tayyorlash, sifat nazorati va mahsulotni ishlab chiqish. Bu mahorat faqat kiyim-kechak sanoati bilan cheklanib qolmaydi, chunki u kostyumlar dizaynida, va hatto sog'liqni saqlashda ham yaxshi mos tibbiy skrablar va formalar yaratishda qo'llaniladi.

Ushbu mahoratni o'zlashtirish mumkin. martaba o'sishi va muvaffaqiyatiga ijobiy ta'sir qiladi. Standart o'lchov tizimlarida malakali mutaxassislar mehnat bozorida raqobatbardosh ustunlikka ega, chunki ular umumiy moslikni, mijozlar ehtiyojini qondirish va brend obro'sini yaxshilashga hissa qo'shishi mumkin. Bu mahorat bilan moda dizayni, naqsh yasash, ishlab chiqarishni boshqarish, chakana savdo va moda konsaltingi kabi turli martaba yo'nalishlarini egallashlari mumkin. Kiyim ishlab chiqaruvchi kompaniyaning mahsulot ishlab chiqaruvchisi kiyim-kechak sanoat standartlari va mijozlar talablariga javob berishini ta'minlash uchun standart o'lcham tizimlaridan foydalanadi.

Yuqoridagilardan shunday xulosaga kelish mumkinki, kiyim loyihalash tizimlarida o'lchov olish va belgilangan standartlar asosida kiyim yaratish muhim ahamiyatga ega. Mahsulotning sifatli bo'lishi, ortiqcha chiqimlardan xalos bo'lishi ham, nuqsonlarni oldini olish ishlari ham bevosita o'lchovlar va ularni qo'llay olish bilan bog'liqdir. Aynan yengil sanoat sohasida bu bosqich yetakchi o'rinni egallab ko'p jihatdan yo'nalishning asosi bo'lib xizmat qiladi. Turli yoshdagilar uchun kiyimlar esa bevosita bir biridan konstruktiv qo'shimchalari, ko'rinishi va o'lcham olish ishlari bilan ham farq qiladi. Shuningdek, loyihalashning ham bir nechta turlari mavjud bo'lib ulardan foydalanish yaratuvchining o'ziga bog'liq. Kiyim loyihalash nafaqat texnik jarayon, balki ijodiy yondashuvni, zamonaviy dizayn tendensiyalarini his etishni va insonning ehtiyojlarini chuqur anglashni talab qiladigan murakkab,

ammo juda muhim sohadir. Mazkur jarayon samarali olib borilganda bozor talablari va iste'molchi ehtiyojlariga to'liq mos, funksional va zamonaviy kiyimlar yaratiladi.

Adabiyotlar

1. Pulatova S.U. "Kiyimni konstruksiyalash asoslari". T., 2001.
2. Pulatova S.U. "Ayollar yengil kuylagini konstruksiyalash". T., 2001
3. Abdullayeva Q.M. Tikuvchilik buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirish asoslari. T. 2008.
4. G.K. Xasanboyeva, O.I. Krimova, "Kiyim modelini ishlash va konstruksiyasini tayyorlash". Toshkent, "Oqituvchi", 1990

